

Własny biznes? Nie w tych czasach

Polacy uważają, że mają gen przedsiębiorczości, ale w obecnej sytuacji gospodarczej tylko nieliczni zdecydowaliby się na założenie firmy. To, że prowadzenie biznesu jest teraz drogą przez mękę, potwierdzają osoby, które już pracują na własny rachunek. Co trzecia z nich myśli o zamknięciu działalności. ► **14-15**

To nie jest dobry czas na pr

Co trzeci przedsiębiorca myśli o zamknięciu biznesu, a co drugi chętnie poszukałby pracy na etacie. Największe obawy firm dotyczą niestabilności przepisów i wojny w Ukrainie

Sylwester Sacharczuk

s.sacharczuk@pb.pl ☎ 22-333-98-54

Założenie firmy? Być może w przyszłości, ale nie w obecnej, bardzo trudnej sytuacji gospodarczej. Tylko 7 proc. Polaków twierdzi, że otworzyłyby teraz własny biznes, natomiast zdecydowana większość (64 proc.) jest zdania, że nie jest to dobry moment na start działalności gospodarczej – wynika z dotyczącego postaw przedsiębiorczych raportu „Assay Biznes. Badanie gotowości biznesowej Polaków” przygotowanego przez Grupę Assay.

Działalność pełna obaw

Z jakich powodów osoby zamierzające otworzyć biznes rezygnują z tego planu?

– Przyczyn jest wiele – do tych tradycyjnych, takich jak poczucie niestabilności prawa, dołączyły bieżące czynniki ekonomiczno-polityczne, z kryzysem i brakiem stabilności gospodarczej oraz inflacją na czele. Na to nakłada się trwająca rosyjska agresja na Ukrainę, którą jako czynnik ryzyka wymienia 23 proc. respondentów, ale z pewnością swoje piętno odcisnęła również pandemia czy Polski Ład. Ten program reform gospodarczo-podatkowych jako negatywny ocenia aż 66 proc. Polaków, a pozytywnie wyraża się o nim tylko 18 proc. – mówi Iwo Rybacki, członek zarządu w Grupie Assay.

Poznajmy statystycznego polskiego przedsiębiorcę: to najczęściej mężczyzna

po 35. roku życia, mieszkający w mieście liczącym ponad 100 tys. mieszkańców. Ma wyższe wykształcenie i może pochwalić się dochodem przekraczającym miesięcznie 5 tys. złotych netto. Zwykle prowadzi mikrofirmę, najczęściej z sektora usług.

Jakie są jego największe obawy? Przede wszystkim boi się wysokich kosztów pracy, w tym składek ZUS (aż 54 proc. wskazań), wysokich podatków (39 proc.) i niestabilności prawa (38 proc.). Tylko nieliczni polscy przedsiębiorcy są zdania, że system podatkowy i otoczenie prawne sprzyjają posiadaniu działalności w kraju (odpowiednio 15 proc. i 16 proc. wskazań). Do tego co drugi (47 proc.) prowadzący biznes obawia się negatywnego wpływu wojny na prowadzoną przez siebie firmę.

Przedsiębiorczy jak Polak?

Co ciekawe, Polacy stereotypowo uważają się za naród przedsiębiorczy (stwierdza tak 58 proc. odpowiadających), jednak tylko 38 proc. pytanym nazwałoby przedsiębiorczymi samych siebie. Najczęściej twierdzą tak ci, którzy – co nie dziwi – prowadzą biznes (65 proc. wskazań).

– Zjawisko zwane „primus inter pares” polega na tym, że zazwyczaj ludzie postrzegają siebie jako lepszych od innych – bardziej inteligentnych, fajniejszych, uczciwszych. Ten raport pokazał zaskakujący odwrócony efekt – Polacy uważają siebie samych za mniej przedsiębiorczych od ogółu rodaków. Rozbieżność ta może być efektem dwóch niezależnych zjawisk. Po pierwsze, postrzeganie Polaków jako przedsiębiorczych prawdopodobnie jest konsekwencją dość powszechnej komunikacji, m.in.

”

Polacy stereotypowo uważają się za naród przedsiębiorczy (stwierdza tak 58 proc. odpowiadających), jednak tylko 38 proc. pytanym nazwałoby przedsiębiorczymi samych siebie.

w mediach, że nie ma dla nas, Polaków, rzeczy niemożliwych. Każdy zna jakąś historię, która mówi o spektakularnym osiągnięciu biznesowym jakiegoś Polaka. Równocześnie gdy ludzie myślą o sobie i zaczynają oceniać swoje możliwości, to następuje czasem brutalna weryfikacja – konstatacja braku wiedzy, brak umiejętności czy też zwykły brak odwagi, żeby zaryzykować – wyjaśnia prof. Dominika Maison, właścicielka firmy Maison & Partners, która przeprowadziła badanie.

– Mimo przeciwności i barier formalno-prawnych Polacy chcą pielęgnować swój gen przedsiębiorczości. Obecne realia prowadzą jednak do daleko idącej ostrożności, którą można zamknąć w krótkim stwierdzeniu: to nie jest dobry czas na założenie działalności gospodarczej – mówi **Lukasz Blichewicz**, prezes Grupy Assay.

Niemal połowa Polaków ma pozytywne nastawienie do prowadzenia firmy. Negatywnie o własnym biznesie myśli 17 proc. pytanym. Natomiast jedynie co piąty respondent uważa, że właściciele polskich firm są szanowani jako grupa zawodowa.

Najważniejsze plusy pójścia „na swoje”? Tu pytani wymieniają najczęściej satysfakcję z pracy dla siebie (42 proc.), poczucie niezależności (41 proc.) oraz możliwość samodzielnego decydowania m.in. o godzinach i wymiarze czasowym pracy (39 proc.). Na ten ostatni aspekt szczególnie często zwracają uwagę osoby, które już prowadzą firmę. Natomiast wśród głównych minusów wymieniają ryzyko niepowodzenia przedsięwzięcia (47 proc. zdaniem ogółu społeczeństwa i tylko 32 proc. zda-

niem samych przedsiębiorców) oraz duży poziom stresu (45 proc.).

O założeniu własnej firmy myśli obecnie 15 proc. zapytanych Polaków, przy czym trzy na cztery osoby z tej grupy nie są do tego w pełni przekonane. Własną działalność zdecydowanie częściej zamierzają założyć mężczyźni (21 proc. vs 11 proc. w przypadku kobiet).

W hipotetycznej sytuacji zdecydowania się na założenie firmy Polacy najczęściej wybrałyby sektor usług (40 proc.). Natomiast biorąc pod uwagę formę przedsiębiorstwa, największa część pytanym wskazała jednoosobową działalność gospodarczą (44 proc.), natomiast najmniej osób zdecydowałoby się na założenie innowacyjnego start-upu (3 proc.).

Z własnej firmy na etat

Jakie są plany przedsiębiorców na najbliższą przyszłość? Przeciwnie – podobna grupa respondentów planuje zainwestować w rozwój firmy (47 proc.), jak i zrezygnować z planowanych wcześniej inwestycji (43 proc.). Jednak najbardziej niepokoi to, że prawie co trzeci przedsiębiorca myśli o zamknięciu swojej działalności, a co czwarty – o redukcji zatrudnienia. Natomiast nieco ponad 20 proc. rozważa sprzedaż przedsiębiorstwa (w całości lub częściowo). Z drugiej strony 24 proc. pytanym deklaruje chęć zwiększenia zatrudnienia. Co ciekawe, aż 49 proc. obecnych przedsiębiorców deklaruje, że w sytuacji konieczności poszukania nowego źródła zarobku rozglądałoby się za pracą na etat.

Prawie siedmiu na dziesięciu przedsiębiorców wskazuje, że Polski Ład zwiększy

owadzenie firmy

szły ich obciążenia podatkowe. Średnia miesięczna deklarowana przez nich strata z tego tytułu to 2346 zł. Zdecydowana większość prowadzących biznes spodziewa się negatywnych konsekwencji w związku z wprowadzeniem Polskiego Ładu – w tym dalszego wzrostu cen.

Większość Polaków (62 proc.) ocenia swoją wiedzę dotyczącą prowadzenia biznesu jako małą lub żadną (brak wiedzy). Zaledwie 9 proc. zadeklarowało, że ma w tym zakresie dużą wiedzę. Nieco wyższą samoocenę tej wiedzy widać wśród mężczyzn niż kobiet (11 proc. vs 6 proc. dla odpowiedzi: posiadam dużą wiedzę na ten temat), osób powyżej 45. roku życia niż młodszych oraz osób z wyższym wykształceniem i mieszkańców większych miast.

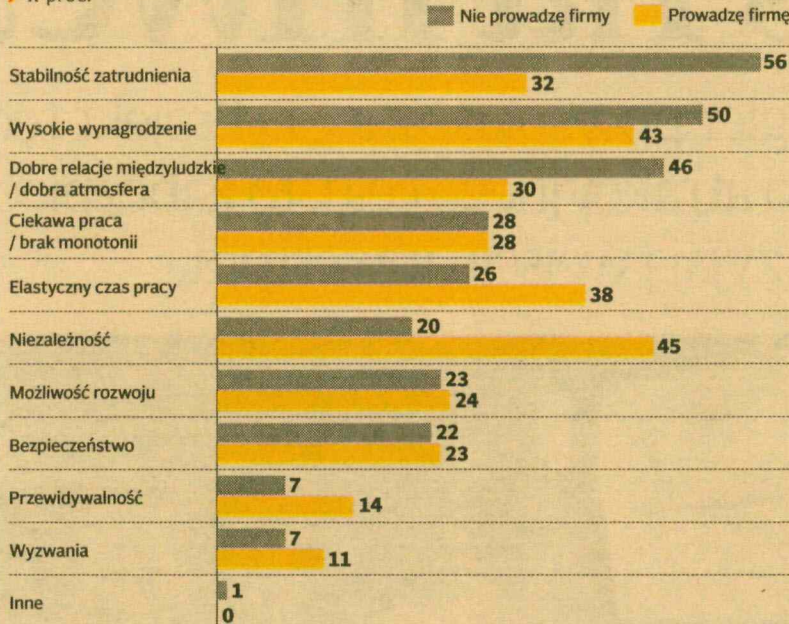
Pośród umiejętności potrzebnych w biznesie Polacy najniżej oceniają swoją znajomość przepisów prawnych oraz finansowych (co zresztą jest postrzegane przez nich jako bariera na drodze do samozatrudnienia). Natomiast wysoko oceniają swoje kompetencje w kontekście takich aspektów jak sumienność i uczciwość, umiejętności organizacyjne oraz elastyczność (otwartość na zmiany).

– Im wyższe zarobki, tym silniejsze poczucie bycia przedsiębiorczym – to dość oczywista zależność, która wyłania się z wyników badania. Niepokoi jednak fakt, że za najmniej przedsiębiorcze osoby postrzegają się najmłodszy respondenci, w grupie wiekowej 18-24 lata. Może to świadczyć o brakach w edukacji młodego pokolenia, które nie wynosi ze szkoły odpowiedniej wiedzy na tematy ekonomiczne. Warto wspomnieć, że przedmiot podstawy przedsiębiorczości, który zgodnie z obecną podstawą programową realizowany jest w szkole średniej, to raptem kilkadziesiąt godzin nauki na temat ekonomii i finansów. To zdecydowanie za mało, by móc powiedzieć o solidnych podwalinach w systemie edukacji – uważa Paweł Kruszyński, członek zarządu Grupy

Assay. ©

Jakie czynniki związane z aktywnością zawodową są dla ciebie najważniejsze? Wskaż maksymalnie trzy

► w proc.

Czy obecnie jest dobry moment na założenie własnej działalności

► w proc.

Czy uważasz, że w ciągu najbliższych 12 miesięcy sytuacja ekonomiczna twojej firmy...

► w proc.

Źródło: raport „Assay Biznes. Badanie gotowości biznesowej Polaków”